

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioann. Ionstoni|| Historiae Natvralis|| De|| Piscibvs|| Et Cetis|| Libri V||

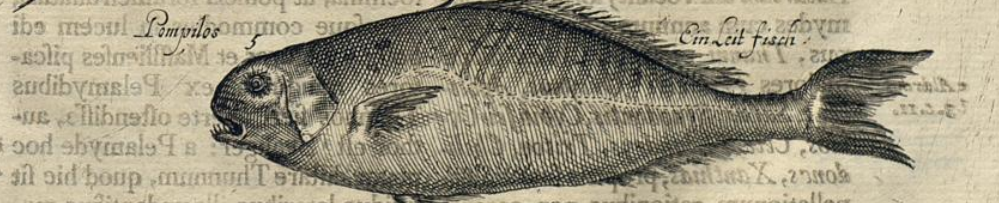
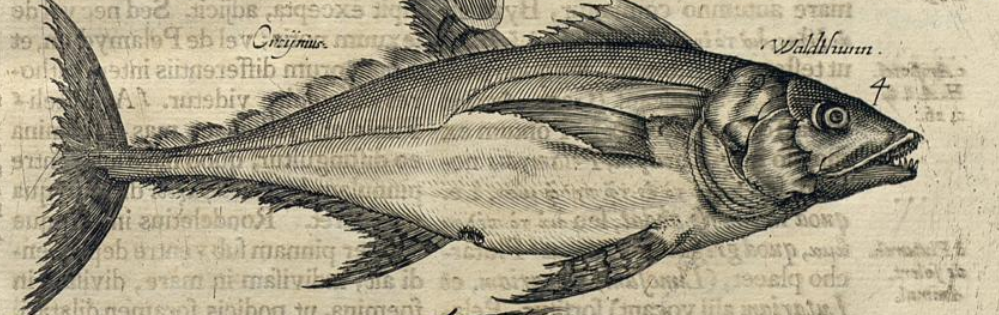
Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLXVII.

VD18 90529014

Illustration: Tab. III. Reuersus Indicus squamosus lagfisch [...]

urn:nbn:de:gbv:45:1-11089

B. III
ius Exo
6. 18.

T a III
Lubaxot
A d d 12

emberg
Exco
c. 18.

17. P/

Not.
1. 5.

n. H.N.
15.
ben.
of. 1.

iger.
citat.

lonius
dret.

duis... in eius...
tegra...
L...
te...
p...
ano in mare...
re ad...
tum...
Tyrreno...
mens...
rumpere...
bedore...
latere...
hinc...
b...
re...
re...
Ar...
tholi...
m...
sc...
sed...
scrip...
G...
sub...
mero...
dib...
v...
notum...
tantum...
land...
ovis...
font...
legima...
et...
rum...
mors...
C...
circu...
riore...
el...
ex...
t...
sunt...
tas...
mun...
quid...
in...
natis...
orum...
p...
ne...
V...
ducere...
placuit...

Ar...
H...

Ar...
H...

Ar...
H...

Ar...
H...

Ar...
H...

Ar...
H...

dine, latitudine XVI. in cuius pelle integra classis delineata conspecta est.

Locus Thunnorum varius pro aetate esse videtur. ¹Oppianus, qui eos piscibus pelagiis annumerat, ex Oceano in mare Mediterraneum, cum vere ad sobolis propagationem instigatur, venire, ideoque tum plurimos in Tyrreno et Iberico capi, auctor est; mense Majo Xiphiiis cogentibus irumpere, Jovius adjicit. Pelamydes aequora fluviò aut paludi vicina incolere, ideo in Pontum ad dulciora pabula gregatim intrare, ex Plinio ^m habemus, ibidem, ut et in Moeticis paludibus nasci, *Strabo retulit; tepore gaudere, ideo per summa maris natant, aliquando flumina subire, ex ⁿ Aristotele discimus; Visos qui Agathopoli ad pontem usque, qui aliquot millibus passuum a mari distabat, concenderent, ^oRondeletius prodidit; sed et in Rheno, Nilo, Pado, Platina scripsit; in algosis quibusdam locis. Gaditanis extra Herculis columnas sub solano vento eo delatis, ingenti numero, magnitudine et crassitie incredibili, occurrisse, Admiranda Aristot.

^p venditant. Vix credendum Thynnorum multitudinem in Indico mari tantum, ut Magni Alexandri classis haud alio modo, quam hostium acie obvia contrarium agmen adversa fronte direxerit, quod apud ^{*}Plinium legimus. Graeci scriptores enim Cete et Physiteras fuisse innuunt. De eorum circa Byzantium et captura et mora ita ^q Strabo, etc.

Cibus eis aliquando ^r alga; saepe, circa Hispaniam imprimis, (ex anteriore ^{*} ad columnas delati pelago, esca deficiente macerantur) glandes; ex quercubus ad mare nascentibus delapsae, quibus vehementer pinguescunt; et ex harum ubertate, ubertas Thynnorum colligitur: ut plurimum caro. Tempore foeturae ^r quicquid attigerint, liguriunt; quin et partu soluto, ne propriis quidem parcunt natis, sed laeti tempore veris ^{*} Ova vorant subito, et lacerant sub dentibus atris; aliquando prae pinguedine rumpi ^{*} Aristoteles auctor est.

Vitam ad biennium duntaxat producere, quod ^r Plinio ex Aristotele placuit, vix verisimile videtur. Ad

tantam enim excrefcunt magnitudinem, ut xv. talenta pendeant, caudae duo cubita, seu ut apud ^{*} Aristotelem extat, quinque palmum latitudine expleat, et visi capi, quos corporis magnitudine, squammarum crassitie et corporum duritie biennio multo provectiores fuisse fateri oportuerit.

De *Generatione* habemus, Thunnos coire mense Februario, post idus Junii initio parere ^a semel, et quidem ^b in Ponto Thunnos, bis credi, quia partim tempestivus partim cordus ejus foetus est; prior soboles mense Decembri ante brumam exit, posterior vere. *Ova* edunt quasi in utriculo. Ex his fiunt, quas Scordulas vocant, Byzantii Auxiadadas, quod paucis diebus auferant.

Exeunt autumno cum Thunnis simul, verno autem tempore repetunt, jam factae Pelamydes. Quantum ad *animales functiones*, concessit et istis singularia quaedam Natura. Dromades esse, seu ut Gaza reddit cursores, ex superioribus cognosci potuit. Non vagantur tamen ^a bruma; ubicunque deprehensi usque ad aequinoctium, ibi hybernant. Ex Ponto exituri laevam tenent, et Aquilonem operiuntur, ut secundo fluxu exeant; ingressuri eundem, ad dextram flectuntur, quia dextro oculo plus cernunt, utraque natura hebet. Eadem ^b debilitas in causa, quod ad saxum illud miri candoris, a vado ad summa perlucens, quod in Euripo Thracii Bosphori, quo Propontis Euxino jungitur, in ipsis Europam Asiamque separantis freti angustis, juxta Chalcedonem in Asiae littore visitur, exhorrescant, et sic repente territi, adversum Byzantii promontorium, ex ea causa appellatum Auri cornu, praecipiti petunt agmine. Noctu proficisci et vetustissimum Amphyliti vatis apud ^c Herodotum oraculum, et numerus ^a Bellonio visus, in quo altera parte spica, altera Thunnus conspicietur, et supra hunc Luna cum inscriptione PHILIPPENZE, innuit; nec de nihilo est, quod Plinius, postquam ^c dixisset, capturam illorum a vergiliarum exortu ad arcturi occasum durare, reliquo tempore hyberno latere

¹ Oppian. Halieut. l. 3. c. 620.

^m Plin. H. N. l. 9. c. 15.

^o Strabo Geogr. l. 7.

ⁿ Aristotel. H. A. l. 8. c. 19.

^o Rondelet.

^p Aristotel. in admirand.

^q Plin. H. N. l. 9. c. 3.

^q Strabo Geogr. l. 7.

^r Aristotel. in Admirand.

^o Strabo. l. 3.

^s Athen. l. 7. Dign. Polybii Histor. l. 34.

^t Aristotel. H. A. l. 6. c. 17.

^u Oppian. Halieut. l. 4.

^x Aristotel. H. A. l. 6. c. 17.

^y Plin. H. N. l. 9. c. 15.

^z Aristot. H. A. l. 8. c. ult.

^a Aristot. H. A. l. 5. c. 11.

edit. Scalig.

^b Plin. H. N. l. 9. c. 115.

Oppian. Halieut.

^{l. 4. v. 505.}

Vide Oppian. et Scalig. p. 234.

^a Plin. H. N. l. 9. c. 11.

^b Plin. H. N. l. c.

^c Herodot. l. 2. Histor.

^d Aldrovand. l. 3. de piscib.

^c Plin. H. N. l. c.